

5. Revizije poslovanja

V preteklem letu so bili opravljeni pregledi, ki jih načrtuje in izvaja oddelek za notranjo revizijo Zavoda. Od zunanjih pregledov pa so v nadaljevanju opisane ugotovitve dveh revizij poslovanja Zavoda v letu 2001, ki ju je opravilo Računsko sodišče v letu 2002.

5.1. Notranje revidiranje

V letu 2002 je oddelek za notranjo revizijo Zavoda dokončal nekatere naloge, ki so bile načrtovane že v letu 2001, in izvedel 5 vsebinskih revizijskih nalog, ki so bile načrtovane v tekočem letu. Poleg načrtovanih revizijskih nalog je oddelek po naročilu generalnega direktorja izvedel tudi izredni revizijski pregled nad postopki, povezanimi z oblikovanjem predlogov za odpis.

Realizacija postavljenega plana je vidna iz tabele 40, pri čemer so nedokončane naloge zapisane v poševnem tisku.

Osnovna značilnost opravljanja revizijskih pregledov v letu 2002 so bili funkcijski oziroma procesni pregledi, v katere je bilo vključeno večje število organizacijskih enot. Pri tem velja poudariti, da organizacijske enote niso bile pregledane v celotni vsebini, ki jo izvajajo, temveč je bila predmet pregleda samo določena poslovna funkcija. Ugotovimo lahko torej, da je bilo v revizijske preglede vključenih 13 % organizacijskih enot Zavoda (tabela 41 in slika 20).

Pri izvajanju revizijskih pregledov je imel oddelek za notranjo revizijo pred seboj več ciljev. V ospredju je bilo presojanje delovanja sistema notranjega nadzora z vidika:

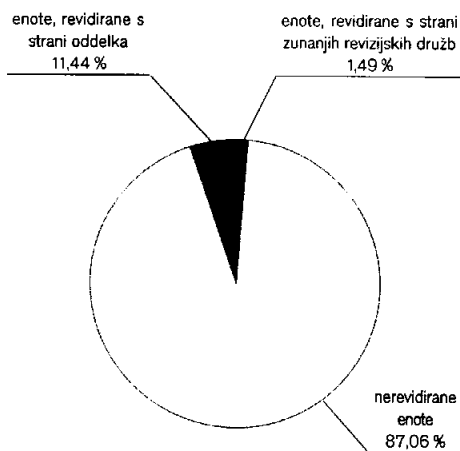
- popolnosti in točnosti podatkov in informacij,

Osnovna značilnost opravljanja revizijskih pregledov v letu 2002 so bili funkcijski oziroma procesni pregledi, v katere je bilo vključeno večje število organizacijskih enot.

Tabela 40

Realizacija izvedenih revizijskih pregledov v letu 2002.

zap. št.	vrsta revizijskega pregleda	planirano št. dni	realizirano št. dni
1.	redni revizijski pregledi	492	421
1.1.	dokončanje nalog iz preteklega leta		94
	– pravno-kadrovski oddelek OE Nova Gorica		15
	– pravno-kadrovski oddelek OE Kranj		76
	– projekt Nadzori		3
1.2.	naloge iz plana za leto 2002	492	327
	izvajanje pogodb z izvajalci zdravstvenih storitev		
	– oddelek za plan in analize OE Ljubljana	75	53
	– oddelek za plan in analize OE Ravne na Koroškem	53	36
	izvajanje obveznega zdravstvenega zavarovanja		
	– izpostave (5x)	120	
	– izpostava Sevnica		38
	javna naročila		
	– PE Informacijski center	45	52,5
	– Direkcija	37	70
	– Ravne na Koroškem	23	
	finančno poslovanje		
	– OE Krško	53	
	informacijski sistem in uporaba informacijske tehnologije		
	– ocenitev delovanja računalniške izmenjave podatkov	86	78
2.	izredni revizijski pregledi	0	22,5
	revizija postopkov priprave predloga za odpis		22,5
	SKUPAJ	492	444

Slika 20
Delež organizacijskih enot Zavoda, ki so bile revidirane v letu 2002.

Iz statističnega pregleda ukrepanj na osnovi revizijskih priporočil je mogoče povzeti, da se revizijska priporočila upoštevajo.

Tabela 41

Ustrezna vključenost organizacijskih enot Zavoda v revizijske preglede.

	2001	plan 2002	2002	indeks	indeks
	1	2	3	3/1	3/2
število organizacijskih enot, vključenih v revizijske preglede	16	13	26	136	200
odstotek pokritosti z revizijskimi pregledi	8	6	13	162	215
povprečno trajanje revizijskega pregleda	41	41	55	135	135
število revizijskih pregledov na zaposlenega	5,26	4	3,7	70,34	92

- skladnosti poslovanja z zunanjimi in notranjimi predpisi,
- zadostnosti notranjega reguliranja,
- varovanja,
- usmerjenosti poslovanja revidirane enote k uresničevanju planskih ciljev,
- ugotavljanja urejenosti revidirane enote,
- varovanja podatkov in informacij.

Obstoj in delovanje notranjih kontrol je oddelek preverjal na naslednjih poslovnih področjih in funkcijah:

- pravno kadrovsko področje,
- področje delovnih razmerij,
- javna naročila,
- projektno delo,
- področje zdravstvene ekonomike,
- izvajanje pogodb z izvajalci zdravstvenih storitev,
- izvajanje obveznega zdravstvenega zavarovanja,
- dejavnost nadomestil in povračil,
- prijava in odjava zavarovancev v obvezno zdravstveno zavarovanje,
- posredovanje osebnih podatkov,
- funkcija delovanja informacijskega sistema in uporabe informacijske tehnologije,
- računalniška izmenjava podatkov.

Revizijski pregledi so zaznali slabše delovanje sistema notranjega nadzora in izpostavili določena tveganja na področjih, kot so izvajanje javnih naročil, vključevanje novih izvajalcev v računalniško izmenjavanje podatkov in pripravljanje predlogov za odpis.

V sklopu revidiranja izvajanja pogodb z izvajalci zdravstvenih storitev je oddelek ugotovil sistem notranjega nadzora, ki je formalno opredeljen, vendar se slabše izvaja (npr. ordinacijski časi, spremljanje razmerja med zobno nego in protetiko). Opozorilo je veljalo tudi odstopanju dejanske organiziranosti od formalne. Pomembnejše tveganje predstavlja tudi področje izvajanja funkcije nadzorov nad izvajalci zdravstvenih storitev, kjer je bilo predlagano povečanje števila opravljenih nadzorov, kakor tudi povečanje vzorca pregledanih, saj je odstotek napak, ki se v nadzornih postopkih ugotavlja, relativno visok. Predlagano je bilo tudi, da se opredeli metodologija vzorčenja.

Iz statističnega pregleda ukrepanj na osnovi revizijskih priporočil je mogoče povzeti, da se revizijska priporočila upoštevajo. To dokazuje nizek odstotek neizvršenih ukrepov – na koncu leta 2002 je bilo od vseh podanih priporočil le 10,6 % neizvršenih. Pomembnejši ukrepi vodstva na osnovi

ugotovljenih pomanjkljivosti v delovanju sistema notranjega nadzora so bili naslednji:

- pripravljen je bil predlog ustanovitve splošnega sektorja v okviru Direkcije, katerega osnovna skrb naj bi bila pravilno izvajanje javnega naročanja;
- v teku je vzpostavljanje novega računalniškega orodja, ki bo omogočalo celovit pregled nad sklenjenimi pogodbami za računalniško izmenjavanje podatkov (nova aplikacija v Lotus Notes okolju);
- sprejet je bil pravilnik o organizaciji in izvedbi popisa (inventure) ter izločanju sredstev in virov sredstev Zavoda;
- pri urejanju pogodbenih odnosov z izvajalci zdravstvenih storitev so bile opredeljene aktivnosti, ki bodo zagotovile boljše delovanje notranjega nadzora v pogodbah z izvajalci v letu 2003;
- poteka prenova pravilnika o sistemizaciji, ki bo omogočila odpravo določenih razlik med formalno in dejansko organizacijo.

5.2. Revizije Računskega sodišča

V letu 2002 je Računsko sodišče na osnovi pregleda poslovanja Zavoda izdalo dve revizijski poročili, in sicer "Revizijsko poročilo o pravilnosti poslovanja za leto 2000" in "Revizijsko poročilo o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za leto 2001".

Pri revizijskem pregledu pravilnosti poslovanja za leto 2000 so bili predmet pregleda računovodski izkazi. Na osnovi ugotovitev te revizije je Računsko sodišče izreklo mnenje s pridržkom, ki ga je utemeljilo z razkritjem, ki se nanaša na pre nizko izkazane obveznosti*.

Revizija poslovanja v letu 2001 je imela za cilj oceniti računovodske izkaze Zavoda za leto 2001 in pravilnost poslovanja zavoda v tem letu. Na podlagi ugotovitev te revizije je Računsko sodišče izreklo pozitivno mnenje v zvezi z računovodskimi izkazi. V zvezi s pravilnostjo poslovanja pa je bilo Zavodu očitano nespoštovanje določil zakona o javnih naročilih. Očitano je bilo, da Zavod po letu 1996 cen medicinsko-tehničnih pripomočkov ni preverjal na trgu, čeprav je vrednost nabav presegla vrednostni prag 8 milijonov tolarjev.

V revizijskem postopku se je Zavod v fazi obravnave predloga revizijskega poročila pritožil in v svoji pritožbi odprl dilemo glede vloge Zavoda** v zvezi z oskrbovanjem zavarovanih oseb z medicinsko-tehničnimi pripomočki (ali je naloga Zavoda zagotavljanje in financiranje pravic do medicinsko-tehničnih pripomočkov ali tudi sama naloga oskrbovanja z medicinsko-tehničnimi pripomočki). Odprta dilema se v fazi obravnave predloga revizijskega poročila ni razrešila. Zavod bo pripravil ustrezno odzivno poročilo.

* Do navedene nepravilnosti je prišlo zaradi različnih obračunskih sistemov pri izvajalcih zdravstvenih storitev in pri Zavodu, ter zaradi prekratkih zakonskih rokov za pripravo letnega poročila.

** Zakon določa zgolj pravico zavarovanih oseb, pri čemer pa ne vsebuje specifičnih določil, na kakšen način se ti pripomočki zagotavljajo.